

ja niiden taustasta. Lisensiaatintut-
kielma. Turun yliopiston suomalaisen
ja yleisen kielitieteen laitos.

KARLSSON, FRED 1969: Suomen yleiskielen
segmentaalifoneemien paradigma.
– *Virittäjä* 73 s. 351–362.

KIELITIETEEN KENTILTÄ

YK:N 9. PAIKANNIMIEN STANDARDOINTIKONFERENSSI 2007 NEWYORKISSA

YK:n talous- ja sosiaalineuvosto ECO-
SOC on järjestänyt vuodesta 1967
alkaen joka viides vuosi paikannimien stan-
dardointikonferenssin, joka päätöslauselmi-
neen ja niitä toteuttavine työryhmineen on
kansainvälisesti laajin ja arvovaltaisain ni-
mistöhuollon yhteistyöelin. Työn tarkoi-
tuksena on paikannimien kirjoitusasujen
yhtenäistäminen maailmanlaajuisesti kunkin
maan osalta sen omien suositusten mukai-
siksi ja sitä kautta kansainvälisen vuorovai-
kutuksen helpottaminen. Poikkeuksena ovat
vain niin sanotut kansalliset sovinnaisnimet,
eksonyymit, eli kussakin maassa toisen maan
nimistä omaan kieleen mukautuneet, vakiin-
tuneet muodot. Niitäkin kehoitetaan vähen-
tämään ja korvaamaan alkuperäisasuilla.

Konferenssien päätöslauselmia toteut-
taa ja valmistelee YK:n paikannimiasian-
tuntijoiden ryhmä (United Nations group
of experts on geographical names). Se
jakautuu alueellis-lingvistisiin jaostoihin
(ennestään 23; nyt päätettiin perustaa li-
säksi portugalinkielinen jaosto) ja erityis-

työryhmiin, jotka toimivat konferenssien
väliaikoina. UNGEGNin yhteisistuntoja
pidetään noin joka toinen vuosi, jaostot ja
työryhmät kokoontuvat yleensä vuosittain.
Sekä konferenssit että UNGEGNin sessiot
ovat keskeisiä toiminnan ohjaajia ja tiedon
välittäjiä nimistöhuoltotyössä.

YK:n yhdeksäs paikannimien stan-
dardointikonferenssi järjestettiin YK:n
päämajassa New Yorkissa 21.–30.8.2007.
UNGEKNin kokous pidettiin 20. ja 31.8.

KONFERENSSIN OSALLISTUJAT

Yhdeksänten konferenssiin osallistui noin
300 edustajaa 90 maasta sekä kymmeniä
tarkkailijoita eri organisaatioista. Suomea
edustivat erikoistutkija Sirkka Paikkala
Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksesta
valtuuskunnan johtajana ja johtava sovel-
lusasiantuntija Teemu Leskinen Maanmit-
tauslaitoksesta.

Suomi on osallistunut työhön alusta
saakka. Aiemmista konferensseista, lukuun

ottamatta vuosia 1992 ja 2002, on julkaistu suomenkielinen katsaus.¹ Konferenssien ja niiden välillä pidettyjen UNGEGNin istuntojen raportit ja asiakirjat ovat luettavissa Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen nimiarkistossa.

KONFERENSSIN KULKU

Teknisten komiteoiden kokouksia oli neljä. Ensimmäisen otsikkona oli »Kansallinen standardointi» (kansalliset ohjelmat, paikannimien kenttäkeruu, nimistönhuolto, paikannimet monikielillä alueilla, paikannimihallinto ja paikannimiohjeistot), toisen »Paikannimien tekninen käsittely» (paikannimitietokannat, paikannimiluettelot ja -julkaisut ja internetin paikannimipalvelut), kolmannen »Eksonyymit, latinaistaminen ja maiden nimet» ja neljännen »Kansainvälinen yhteistyö ja tiedonvaihto» (terminologia, ylikansalliset paikannimet, koulutus ja kurssit ja yhteistyöohjelmat).

Konferenssin ulkopuolella järjestettiin kolmisenkymmentä oheistapahtumaa, jotka olivat lähinnä työryhmien ja jaostojen kokouksia ja työpajoja. Maa- ja divisioonaraportteja (47 ja 15) ei enää käsitelty yksitään, ainoastaan niistä laaditut koosteet.

KONFERENSSIN DOKUMENTAATIO JA RAPORTIT

Konferenssissa käsiteltiin yli 200 dokumenttia. Suomi esitti kaikkiaan yhdeksän raporttia: oman maaraportin ja UNGEGNin Pohjoismaiden jaoston raportin vuosien

2002–2007 keskeisimmistä paikannimistön standardointia koskevista toimista sekä yksittäisraportit kaavanimien muistonimikäytännöstä, Suomessa julkaistuista maailman paikannimiä käsittelevistä teoksista, Maanmittauslaitoksen nimistörekisterin ja Maanmittauslaitoksen Karttapaikka-palvelun esittelyn, Kotuksen suositukset viroilaisten paikannimien taivutuksesta suomen kielessä, kuntaliitosten nimistä ja päivitetyn version YK:n suosittamasta paikannimiohjeistosta. Esimerkiksi suomen kielen lautakunnan suositus kunnannimien antamisesta herätti kiinnostusta maissa, joissa vastaaventyypinen kuntakehitys on meneillään mutta yleisiä ohjeistoja ei ole laadittu (esim. Kanada ja Ranska).

Nyt järjestetyn 9. konferenssin dokumentit, esitelmät ja loppuraportti ovat UNGEGNin www-sivuilla (UNGEKN > Conferences) omana kokonaisuutenaan. Lisäksi sivulta löytyy UNGEGNin 24. kokouksen aineisto. UNGEGNin sivuilla esitellään myös asiantuntijaryhmän toimintatavoitteet, -periaatteet ja -menetelmät (> Statute), alueellis-kielelliset jaostot (> Divisions) jäsenmaineen sekä työryhmät (> Working groups) ja niiden toimintaohjelmat.

Maaraportteihin sisältyi informaatiota kansallisista nimiauktoriteeteista, paikannimilainsäädännöstä, kirjoitusjärjestelmästä, paikannimitietokannoista ja nimiluetteloista. Useissa raporteissa käsiteltiin kulttuurista perintöä, vähemmistö- ja alkuperäisnimiä ja muistonimien antamista. Muita aiheita olivat ylikansalliset paikannimet, meri-alueiden nimet, paikannimistöä koskevien

¹ Nissilä, Viljo 1968: Ensimmäinen kansainvälinen paikannimien normaalistamiskonferenssi. – Virittäjä s. 58–72; Aalto, Pentti 1972: Toinen kansainvälinen maantieteellisten nimien normaalistamiskonferenssi. – Virittäjä s. 451–455; Närhi, Eeva Maria 1978: Kolmas kansainvälinen paikannimien normaalistamiskonferenssi. – Virittäjä s. 289–295; Närhi, Eeva Maria 1982: Genèven nimistönhuoltokonferenssi. – Seulaset 3: 16; Närhi, Eeva Maria 1987: YK:n viides nimistönhuoltokonferenssi 1987. – Kieliposti 1: 4–12; Hakulinen, Kerkko – Paikkala, Sirkka 1998: YK:n 7. paikannimikonferenssi 1998. – Virittäjä s. 398–406.

toimien suhde karttatuotantoon sekä alueelliset ja kansainväliset lähestymistavat paikannimistöön.

UNGEGNin jaostojen yhteenvedossa esiteltiin kokouksia, paikannimikoulutusta, julkaisuja, endonymien esiinnostoa, www-sivujen kehittämistä, työtä latinaistamisjärjestelmien hyväksi sekä paikannimien säilyttämistä osana kulttuuriperintöä.

Pohjoismaiden jaoston raportissa esiteltiin jaostossa vuosina 2002–2007 käsitellyt asiat, esimerkiksi toponymien ohjeistojen aikaansaaminen kaikista Pohjoismaista konferenssiin mennessä, UNGEGNin säännöt paikannimien kulttuurisen perinnön huomioimisen kannalta sekä UNESCO:n sopimus aineettomasta kulttuuriperinnöstä paikannimien osalta, paikannimien tekninen käsittely ja saamenkieliset nimet.

Afrikan tilanne paikannimien standardoinnissa nousi konferenssissa korostetusti esiin, ja siitä pidettiin erityisistunto. Konferenssissa todettiin, että paikannimillä on tärkeä rooli taloudellisessa, sosiaalisessa ja kulttuurisessa kehityksessä erityisesti kehittyvissä maissa ja että kolonialismin aikana Afrikasta on kadonnut valtava määrä omia paikannimiä. Useimmista Afrikan maista puuttuu nimistönhuollosta vastaava elin, paikannimien keruu ja standardointi on ollut vähäistä tai taloudellisten tilanteiden takia niiden osallistuminen UNGEGNin toimintaan ei ole ollut mahdollista. Yhteistyötä suositettiin sekä Afrikan jaostojen kesken että muiden paikannimityötä sivuavien alueellisten organisaatioiden kanssa. Useat edustajat vaativat myös toimia paikannimiin liittyvän tietoisuuden lisäämiseksi Afrikassa.

PAIKANNIMET AINEETTOMANA KULTTUURIPERINTÖNÄ

Paikannimien rooli kulttuurin kantajana on viime vuosien aikana noussut YK:n paikannimityössä yhä painokkaammin

esiin, vaikka karttanimet, niiden kielellinen korrektaus, keruu ja tallentaminen ovatkin työn perinteistä ydinaluetta. Pohjoismaiden jaostossa on kehoitettu nimistönkeruun yhteydessä tallentamaan myös nimiin liittyvää perimätietoa sekä muitakin kuin kartoissa välttämättömiä nimiä. Suomen puheenjohtajakaudella Pohjoismaiden jaostossa keskusteltiin paikannimien kulttuurisen aspektin ottamisesta erilliseksi kohdaksi YK:n paikannimikokousten työjärjestyseen ja asian liittämistä myös UNGEGNin sääntöihin.

Pontta asiaan on antanut UNESCO:n aineettoman kulttuuriperinnön suojelua koskeva sopimus (Convention for the safeguarding of the intangible cultural heritage) vuodelta 2003. Sopimuksessa mainitaan suullisten traditioiden ja ilmausten välittäjänä kieli mutta ei erikseen paikannimistöä.

Ranska nostikin raportissaan esiin sopimuksen ja sen 2. artiklan 1. ja 2. pykälän, joiden voi katsoa soveltuvan myös paikannimistön kohteluun, ja rohkaisi sitä koskevan ymmärryksen laajempaan kehittämiseen. Raportissa korostettiin, että paikannimet kuuluvat kielen vanhimpiin ilmiöihin ja että niissä tiivistyvät ihmisten kollektiivisen identifikaation päätekijät. Nimet ovat kuitenkin haavoittuvimpia kulttuurisia ilmiöitä aineettomuutensa ja usein oraalisen luonteensa vuoksi. Alkuperäisiä paikannimiä voidaan syrjäjä tai jopa hävittää siksi, että niillä on merkitystä jonkin kansanryhmän identiteetille.

Lisäksi Ranskan edustajan johdolla pidetyssä erityisistunnossa vieraaksi kutsuttu UNESCO:n edustaja esitteli aineetonta kulttuuriperintöä koskevaa sopimusta. Hän piti itsestään selvänä, että paikannimet kuuluvat kieleen, vaikka sitä ei sopimuksessa erikseen korosteta. Useat kokousedustajat esittivät silti huolensa siitä, että paikannimiä ei siinä mainita. UNESCO:n edustaja

totesi vain, että jäsenmaat ovat itse vastuussa käytännön toimenpiteistä.

Kiinan edustajan mukaan maassa on aloitettu mittava projekti paikannimien kulttuuriperinnön suojelemiseksi. Ruotsalaiset kertoivat, että vuonna 2006 tehdyn tutkimuksen mukaan vuonna 2000 kulttuuriperintölakiin kirjattu paikannimipykälä »hyvä paikannimitapa» on lisännyt kiinnostusta paikannimiin ja tietoa niiden oikeasta käytöstä.

Hyväksymässään päätöslauselmassa paikannimien aineettomasta kulttuuriperinnöstä (IX/4. Les noms géographiques en tant que patrimoine culturel immatériel) konferenssi katsoi paikannimien olevan tärkeä osa aineetonta kulttuuriperintöä ja totesi, että erilaiset vaarat uhkaavat monia paikannimiä. Konferenssi kannusti eri maiden virallisia paikannimielimiä inventoimaan ne paikannimet, joita kyseinen sopimus koskee, antamaan ne hyväksyttäviksi sopimuksen noudattamista valvomaan perustetulle toimielimelle, laatimaan kyseisen kulttuuriperinnön pelastamiseksi ja vaalimiseksi suunnitelman, joka on sopusoinnussa sopimuksen artikloiden 2 (3) ja 18 kanssa, ja sitoutumaan suunnitelman toteuttamiseen sekä kehotti UNESCOa suhtautumaan myötämielisesti sopimusosapuoliin, kun ne tarvitsevat tukea näiden asioiden edistämiseksi.

Seuraavan konferenssin työjärjestykseen hyväksyttiin kokonaan uutena kohta, jossa käsitellään paikannimien merkitystä kulttuurin, perinteen ja identiteetin kannalta ottaen huomioon myös alkuperäis-, vähemmistö- ja alueelliset kielet. Paikannimien kulttuurisen perinnön arvostamisen esiin nostamiseen liittyy myös konferenssin päätöslauselma paikannimien alkuperään ja merkitykseen liittyvien tietojen levittämisestä (IX/7). Päätöslauselma suosittaa, että erilaista luotettavaa lähteisiin perustuvaa tietoa yksittäisten paikannimien al-

kuperästä ja merkityksestä tallennettaisiin ja sisällytettäisiin esimerkiksi internetin tietopalveluihin.

Päätöslauselmassa YK:n koulutus- ja julkaisutuesta (IX/10) puolestaan todetaan, että YK:n tukemat paikannimikurssit ovat tärkeitä erityisesti kehitysmaiden paikkatietoinfrastruktuurin rakentamisessa ja kulttuuriperinnön säilyttämisessä.

PAIKANNIMI- TIETOKANTAHANKKEITA

YK:n organisaatioiden edustajat toivat esiin luotettavien paikkatietojen ja paikannimien sekä standardoitujen aluenimien merkityksen niin humanitaaristen kriisien yhteydessä kuin tilastoinnissa.

YK:n tilastotoimisto esitteli oman paikannimitietokantahankkeensa. Siihen kuuluu karttapohjainen käyttöliittymä, joka tukee myös äänitiedostoja. YK:ssa jo olevaa paikannimiaineistoa (maat, pääkaupungit ja yli 100 000 asukkaan kaupungit) on ladattu tietokantaan. Maanmittauslaitos toimitti YK:lle Suomen tarkistettut tiedot marraskuussa 2007.

EU-rahoitteisen EuroGeoNames-hankkeen tavoitteena on linkittää Euroopan kansallisten karttalaitosten järjestelmiin hajautetusti tallennetut kansalliset paikannimiaineistot ja saada ne keskitetyksi internetin käyttäjien ulottuville. Maanmittauslaitos on mukana hankkeessa kansallisena organisaatiojäsenenä.

Myös UNGEGNin eksonymiryhmä on mukana EuroGeoNames-projektissa, jonka tietokantaa on tarkoitettu täydentämään Euroopan eksonymeillä niin, että kohteesta saadaan esiin sekä kunkin maan omat viralliset nimet (*endonymit*) että eri maissa niistä mahdollisesti käytetyt kansalliset »sovinnaisnimet» (*eksonymit*). Kunkin maan tehtävänä on koota omat eksonyminsä yhteiseen tietokantaan

viemistä varten. Termityöryhmä vahvisti pitkään pohdituille termeille *eksonyymi* ja *endonyymi* seuraavat määritelmät (muutokset aiempaan kursivoitu):

eksonyymi paikannimi, jota käytetään tietyssä kielessä tämän kielen *puhuma-alueen* ulkopuolisesta paikasta ja joka eroaa muodoltaan paikan sijaintialueen virallisesta *tai muutoin vakiintuneessa kielessä* käytävästä nimestä.
endonyymi paikannimi kohteensa sijaintialueen virallisella *tai muutoin vakiintuneella kielellä*.

Kiinnostava on Kaakkois-Aasian ja Lounais-Oseanian alueen noin kahdenkymmenen valtion yhteishanke, jossa kootaan alueen endonyymit yhdeksi digitaaliseksi paikannimiluetteloksi ja edelleen kartaksi. Paikannimiluettelo ja siihen pohjautuva PDF-kartta tulevat internetiin vapaasti saataville.

Kokouksessa globaali satelliittikuva- ja karttatietopalvelu *Google Earth* ilmoitti kiinnostuksensa käyttää kansallisesti standardoituja nimistöaineistoja internetsovelluksissaan; niiden nykyisessä nimistössä on runsaasti virheitä ja puutteita.

VÄHEMMISTÖ- JA ALKUPERÄISKIELET

Käynnissä on myös projekteja, joissa on kerätty ja tallennettu alkuperäis- ja vähemmistöryhmien paikannimiä. Myös Suomi on toimittanut tietoja juuri valmistuneista Ylä-Lapin peruskarttanimistön täydennyskeruu- ja nimistöntarkistushankkeista pohjoissaamen-, inarinsaamen- ja koltansaamenkielisten paikannimien osalta. Päätöslauselmassaan alkuperäis-, vähemmistö- ja alueellisten kieliryhmien paikannimien tallentamisen ja käytön edistämisestä (IX/5) konferenssi suositti

jatkamaan raportin ylläpitoa, laatimaan kyseisten nimien kenttäkeruuseen liittyviä ohjeistoja ja edistämään keruuta ja standardointia lainsäädännön, käytännön ja tutkimuksen avulla.

Esimerkiksi Australia esitteli alustavan ohjeiston Australian ja Uuden-Seelannin kaksikielisen nimeämisen ymmärtämiseksi ja määrittelemiseksi. Ohjeistossa käsitellään moninimisyyden eri tyyppisiä alkuperäiskielten ja muiden virallisten kielten kannalta sekä erikielisten nimien järjestystä ja esittämistä esimerkiksi karttatuotteissa.

KAAVANIMET

Australia raportoi pääkaupungin Canberran nimeämiskäytännöistä ja -ohjeista. Kaupungin nimistö edustaa Australian kulttuuriperintöä, mitä on hyödynnetty koulutuksessa linkkinä Australian historiaan.

Kanada esitti yhteenvedon niistä toimista, jotka 2002–2007 kohdistuivat Québecissä nimien viralliseen hyväksymiseen, kuntarajat ylittävien teiden nimeämiseen kuntafuusioissa ja alkuperäisten nimien keruuseen ja levittämiseen. Maa raportoi Québecin teiden ja katujen nimien huollosta ja paikannimikomission ja kuntien suhteesta siihen sekä TOPOS-tietokannasta, johon näitä nimiä sisältyy.

Ruotsi esitteli haja-asutusalueiden osoitusesuunnitelmansa, jossa korvataan kirjelaatikko-osoitteita osoitteilla, joihin kuuluu asutusnimi tai tien nimi. Projektin on tarjonnut mahdollisuuden nostaa esiin perinteisiä paikannimiä. Työn tukena on viranomaisille laadittu osoiteohjeisto sekä Ruotsin kulttuuriperintölakiin kirjattu, paikannimilakia vastaava pykälä »hyvä paikannimitapa», joka velvoittaa viranomaisia ottamaan huomioon perinteisen paikannimistön.

Suomi raportoi Helsingin kaupungin muistonimikäytännöistä, jotka perustuvat kaupungin nimistölautakunnan syyskuussa

2004 hyväksymiin sääntöihin ja ohjeisiin ja jotka ovat sopusoinnussa päätöslauselman VIII/2 (Commemorative naming practices for geographical features) kanssa.

Niin kaava- kuin muidenkin paikannimien käsittelyn kannalta huomionarvoinen on YK:n paikannimitermiluettelon (The Glossary of Terms for the Standardization of Geographical Names) lisäys *auktorisoitu nimi* (*authorized name*) eli *virallinen nimi* (engl. *official name* = jonkin kansallisen auktoriteetin vahvistama nimi).

POLIITTISIA KYSYMYKSIÄ

Jo aiemmista konferensseista ja UNGEGNin kokouksista tuttu Japanin sekä Etelä- ja Pohjois-Korean välinen kiista Korean niemimaan ja Japanin välisen merialueen nimestä nousi jälleen esiin. YK:n päätöslauselma III/20 suosittaa, että kun maantieteellinen alue ulottuu usean valtion alueelle eikä yhteisestä nimestä päästä sopuun, kansainvälisissä kartoissa ja julkaisuissa esitetään kaikki vaihtoehdot nimet. Etelä-Korean mukaan vesialueesta tulee käyttää nimeä *(Korean) East Sea* ja rinnalla mahdollisesti nimeä *Sea of Japan*. Pohjois-Korean mukaan oikea nimi on *(East) Sea of Korea* ja rinnalla mahdollisesti *Sea of Japan*. Japanin kanta on, että koska osa alueesta on kansainvälistä vesialuetta, päätöslauselmaa ei voida soveltaa ja merestä on käytettävä Japanin mielestä sen ainoa perinteistä ja vakiintunutta nimeä *Sea of Japan*. — Kiistanalainen nimipari on myös *Persian Gulf* ja *Arabic Gulf*.

Israel esitti eksonyymeihin liittyvän ongelman ratkaisuksi asianosaisen maan itsensä suosittamia eksonyymejä, esimerkiksi Israelissa ja muissa Lähi-idän maissa raamatullisia paikannimiä. Useat arabimaat ja eräät muut maat kritisoivat voimakkaasti esitystä: sen katsottiin olevan vastoin YK:n paikannimikonferenssien aiempia päätös-

lauselmia ja puuttuvan maiden itsemääräämisoikeuteen.

Kreikka oli edelleen sitä mieltä, että Makedoniasta tulee kaikissa yhteyksissä käyttää yksinomaan nimeä *Former Yugoslav Republic of Macedonia* (tai *FYROM*).

PAIKANNIMIOHJEISTOT JA LATINAISTAMINEN

Karttojen ja muiden julkaisujen toimittajille tarkoitettujen paikannimiohjeistot tuotetaan melko yhtenäisen kaavan mukaan, johon kuuluvat seuraavat tiedot: viralliset ja vähemmistökielet, niiden aakkostot ja ääntäminen, nimiauktoriteetit ja nimien standardointi, paikannimien kirjoitusohjeet, tärkeimmät paikannimiä sisältävät kartat ja nimiluettelot, paikannimiin sisältyvät keskeiset perus- ja määriteosat ja niiden merkitys, kartoissa käytetyt lyhenteet sekä hallinnollinen jaotus (läänit, kunnat tms.) nimineen. Tarkoitus on, että jokainen maa valmistaisi oman ohjeistonsa. Kaikki edustettuina olleet Pohjoismaat julkaisivat päivitettyt versiot paikannimiohjeistoistaan (Toponymic guidelines for map editors and other editors). – Valmiita, sähköisessä muodossa olevia ohjeistoja on mainittu erikseen www-osoitteineen myös UNGEGNin sivulla (UNGE GN > Documents and Publications).

Yksi UNGEGNin keskeisimmistä tehtävistä on antaa suosituksia eri kirjoitusjärjestelmien mukaisten paikannimien latinaistamisesta. Latinaistamisjärjestelmiä koskeva raportti muutoksineen on nähtävissä latinaistamistyöryhmän sivuilla (UNGE GN Working group of romanization systems).

LOPUKSI

Konferenssi hyväksyi 11 päätöslauselmaa. Kaikkien yhdeksän konferenssin päätöslauselmat ovat nähtävillä UNGEGNin sivuilla

▷

(UNGEGN). Seuraava UNGEGNin asiantuntijaistunto on vuonna 2009 Nairobissa, mikäli poliittinen tilanne sen sallii ja YK:n tarvitsemat kokousjärjestelyt hoituvat. Seuraava paikannimien standardointikonferenssi pidetään vuonna 2012. ■

SIRKKA PAIKKALA
TEEMU LESKINEN
Sähköpostit: sirkka.paikkala@kotus.fi
teemu.leskinen@nls.fi

LISÄTIETOJA

UNGEGN = United Nations Group of Experts on Geographical Names. <http://unstats.un.org/unsd/geoinfo>.

UNGEGN Working group on romanization systems. <http://www.eki.ee/wgrs>.

YK:n yhdeksäs paikannimien standardointikonferenssi. http://www.kotus.fi/files/960/UNCSGN_2007-raportti.pdf.

SEKVENSSJÄ JÄSENTÄMÄSSÄ

Emanuel A. Schegloff *Sequence organization in interaction: A primer in conversation analysis. Volume 1.* Cambridge: Cambridge University Press 2007. 300 s. ISBN-13 978-0-521-82572-6 (nidottu), ISBN-13 978-0-521-53279-2 (sidottu).

Emanuel A. Schegloffin teos on keskustelunanalyysin oppikirja, joka kokoaa yhteen ja osin tarjoaa myös ennen julkaisematonta tietoa keskustelun toimintajaksojen eli sekvenssien rakenteista. Teos pohjaa Schegloffin keskustelunanalyysin kursseihin ja paljolti myös kirjoittajan omaan tutkimukseen, ja sen takana on pitkä työhistoria: ensimmäiset käsikirjoitusversiot liikkuvat tutkijapiireissä jo yli kymmenen vuotta sitten. Alun perin kirjoittajan tarkoituksena oli kirjoittaa yksi oppikirja, joka kattaisi kaikki keskeiset vuorovaikutuksen jäsennykset, mutta jo sekvenssejä käsittelevä teksti kasvoi kirjan mittaiseksi. Teoksen numeroiminen ykkösosaksi antaa ymmärtää, että jatkoa on luvassa. Kirjan esipuheessa luetellaan

vuorovaikutuksen keskeiset jäsennykset («generic orders of interaction»): vuorottelu (miten vuorot vaihtuvat), toimintojen muotoilu (miten vuorot muotoillaan ja tulkitaan tietyksi toiminnoiksi), sekvenssijäsenitys (miten peräkkäiset vuorot liittyvät yhteen koherenteiksi jaksoiksi), korjausjäsenitys (miten käsitellään puhumisen, kuulemisen ja ymmärtämisen ongelmia), sananvalinta ja keskustelun kokonaisrakenne. Kirjoittaja lupaa, että kukin jäsenitys käsitellään omassa kirjassaan. Oppikirjojen sarja tarjoaa valmistuttuaan perusteellisen kuvan siitä, miten keskustelu rakentuu ja miten sen rakentumista voidaan tutkia; toisaalta kirjoittajan mukaan on myös tärkeää ymmärtää kutakin jäsennyttä itsessään.